

Det hul af lys kap. 13 og FN's verdensmål 4:
Kvalitetsuddannelse

FN's verdensmål nr. 4: Kvalitetsuddannelse

“SIKRE ALLE LIGE ADGANG TIL KVALITETSUDDANNELSE OG FREMME ALLES MULIGHEDER FOR LIVSLANG LÆRING”

Genrer i dansk

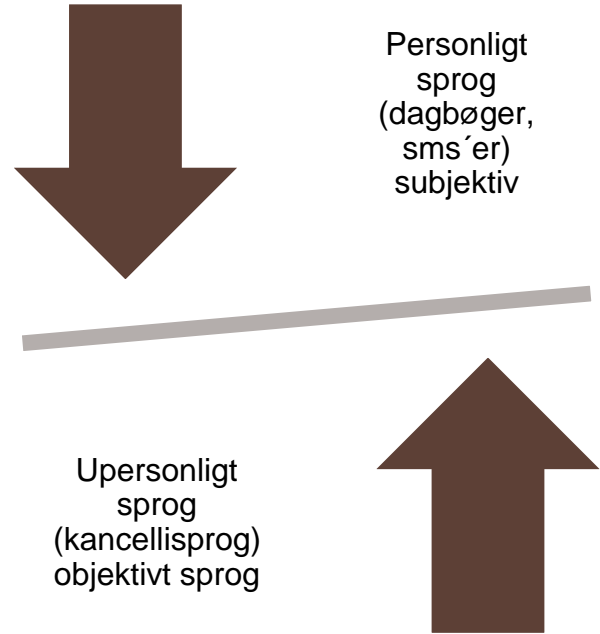
Den klassiske genreinddeling:

-Lyrik (digt, folkeviser, rap og hip hop)

-Epik (saga, eventyr, roman, novelle, kortprosa, dagbøger)

-Dramatik (teaterstykker)

-Sagprosa (sagprosa, debatindlæg, nyhedsartikel, tale, breve fra offentlige myndigheder: referater af møder)

Dagbogsgenren (egne refleksioner, ingen explicit modtager, privat)

- **At samle tankerne.** En dagbog er en måde at samle tankerne på omkring de oplevelser, man har haft i løbet af en dag. I dagbogen forsøger man at behandle, kommentere på eller komme frem til en form for forståelse, af det man har oplevet.
- **Skrevet med følelser:** En dagbog skrives med følelserne. Den der skriver dagbogen, deler gladeligt ud af alle sine bekymringer, glæder, sorger, klager, hemmeligheder osv.
- **Et privat rum:** Dagbogen indeholder alt det, som man normalt ikke ønsker at dele med andre. Det kan fx være uafklarede tanker og følelser, skarpe meninger om folk, man kender eller intime detaljer. Der er ingen grænser her. Dagbogen er personens helt eget private rum.
- **Tænke højt:** En dagbog er skrevet i et dagligdags-sprog, og det lyder stort set som om, at personen tænker højt.
- **Dagbogen er en god lytter.** Personen, som skriver dagbogen, taler ofte direkte til dagbogen, som om den er en person, der er villig til at lytte til den, der skriver. Derfor starter nogle dagbøger med: Kære dagbog. (Det er dog ikke en regel).
- **Nutid og datid.** En dagbog skifter nogle gange mellem nutid og datid. Fx: Jeg sidder i min seng og skriver fordi.... (nutid). Min søster blev sur i morges da... (datid). Derfor synes jeg at hun er mega irriterende ... (nutid).
Huskeregul: Datid, når man tænker tilbage. Nutid, når man forholder sig til det.

Kancellistil

Eksempel på kancellistil fra en offentlig myndighed:

"I anledning af Deres skrivelse af 11. juni 2017, hvori der er fremsat indsigelser vedr. den fremsendte kt.indstilling af 29. maj 2017 vedr. ovennævnte sag, ligesom det er anført, at der fortsat begæres retsmøde, skal man herved meddele, at De i h.t. sfl § 44, stk. 3, jf. stk. 1 (lovbktg. 907 af 28/8 2006) ikke har krav på retsmøde, hvorfor sagen i overensstemmelse med det i kt.indstillingen anførte fremmes til afgørelse ved skriftlig votering i overensstemmelse med bestemmelserne i § 13, stk. 1."

- "kancelli = myndighedernes skrivekontorer i gamle dage. Ofte også brugt negativt som en "skrankepave"
- Negativt ord om unødigt kompliceret skrivestil præget af abstrakt og akademisk sprogbrug som kan være svært at forstå

Kendetegn:

- Syntetisk sprog = den centrale information placeres bagerst i sætningen typisk med mange foranstillede ledsætninger
- Passivform = man undlader jeg og slører afsenderen på skrivelsen
- Hyppig brug af verbalsubstantiver = udtryk hvor et verbum og den handling verbet udtrykker substantiveres, f.eks. "votering" (verbet er votere)

Genrekategoriernes kendetegn

Den journalistiske genre / Informationsgenren:

- En objektiv og skjult fortæller
- Det væsentlige først
- Faktuelle oplysninger
- Citater fra kilder
- Reportage (eller elementer af)

Fiktionsgenren:

- Spændingskurve
- Evt. in medias res
- Plot
- Scenisk fremstilling
- Sansende og beskrivende sprog
- Replikker - både direkte og indirekte

Opinionsgenren:

- Holdninger, der er i spil
- Evnen til at kunne argumentere
- Forholde sig til andres synspunkter
- Kommentere på andres udsagn
- Evt. brug af appelformer og argumentationsknep

Refleksions-genren / Den personlige genre:

- Tager udgangspunkt i personlige oplevelser
- Kræver refleksion
- Skifter mellem 'jeg' og 'man'
- Rummer flere planer
- Sansende og beskrivende sprog

Kvalitetsuddannelse. Tre syn på uddannelse

“Viborg katedralskole i Midtjylland er en stor historisk og fredet bygning med en monumental indgangsdør og lærerværelset placeret i midten. På mange måder signalerer bygningen klassisk dannelse. Man kan kalde det en videnskatedral, en stor bygning der gør mennesket lille og lægger op til et hierarki mellem lærere og elever. Bygningen er gammel og for nye elever der starter her, kan man næsten mærke historiens vingesus. Når man går ind af den massive indgangsdør bliver man indskrevet i en århundredlang tradition, hvor ord som dannelse og fordybelse spiller en hovedrolle.”

(Rune Valentin Hansen, Sociologiske Steder, Systime 2018, kap. 5 Skolen: <https://sociologiskesteder.systime.dk/?id=136>)

Espergærde Gymnasium

”Espergærde gymnasium ved København blev bygget i 1984 og er en typisk 1970’er eller 1980’er-skole. Den har et forsænket fællesrum og en amfilignende fællesscene der lægger op til demokrati og fællesmøder. Bygningen er oprindeligt ikke tænkt som et sted med en decideret hovedindgang. I stedet kan man sive ind i bygningen fra alle sider og dermed demonstrerer arkitekturen 1970’erne og 1980’ernes ide om at skolen skulle afhierarkiseres og demokratiseres. Eleven og pedelmedhjælperen havde lige så meget ret som skolens rektor og alle skulle høres. Mange af den tids skoler er bygget op med specialiserede fingre eller fløje, hvor de forskellige fakulteter bor. I den ene fløj er der f.eks. naturvidenskab, i en anden fløj er de musiske og kreative fag. Det handler altså ikke om at fagene skal spille sammen, men om at de isoleres fra hinanden. Dørene er ofte lukkede mellem klasselokalerne og lægger op til specialisering, koncentration og fordybelse, men de åbner igen ved frikvarterer og fællesmøder hvor deltagelsesdemokratiet vinder ind.” (Rune Valentin Hansen, Sociologiske steder, Systime 2018, kap. 5 Skolen)

Egaa Gymnasium

” Egaa Gymnasium nord for Aarhus er bygget i 2006 som én stor samlet hvid bygning med transparente klasselokaler med store glaspartier, flytbare vægge, åbne grupperum og kig fra den ene ende af skolen til den anden. I midten af bygningen ligger en trappe der næsten har karakter af en catwalk, hvor man konstant kan ses og hele bygningen er præget af at lægge op til tværfaglighed og samarbejde på tværs af fag og årgange. Gymnasiet skal signalere åbenhed og omverdenen skal bydes indenfor, mens eleverne omvendt skal ud i verden. Fokus her er på processer, netværk, kompetencer og innovation.” (Rune Valentin Hansen, Sociologiske steder, Systime 2018, kap. 5 Skolen)

Fra industri til videnssamfund

Industrisamfundet

- Læreren som instruktør
- Læreren som vidensressource
- Curriculumstyret læring
- Time- og skemaorganiseret læring
- Primært facts-baseret læring
- Teoretisk abstrakte principper og oversigter
- Rutiner og øvelser
- Regler og procedurer
- Konkurrence
- Klasserumsfokuseret
- Rigtige resultater
- I overensstemmelse med samfundets normer
- Computeren som objekt for læring
- Statiske medierepræsentationer
- Klasserumsbundet kommunikation
- Tekstvurdering ud fra givne normer

Videnssamfundet

- Læreren som facilitator, guide og konsulent
- Læreren som medlærer
- Elev/studentestyret læring
- Åbne/fleksible læreprocesser
- Primært projekt- og problembaseret læring
- Virkelighed/konkrete handlinger og refleksioner
- Spørgsmål og konstruktion
- Undersøgelse og opfindelse
- Samarbejde
- Gruppe/fællesskabsfokuseret
- Åbne resultater
- Skabe variation
- Computer som redskab for læring
- Dynamiske multimedieinteraktioner
- Worldwide kommunikation
- Fremførelse/fremlæggelse vurderet af eksperter, vejleder, kammerater/medstuderende og sig selv